

УДК 811.111'255.2:305-055.2:821.111(71)'06-313.3
DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2663-3426/2020-1-16>

**ОБРАЗ ЖІНКИ В ПЕРЕКЛАДІ АНТИУТОПІЇ:
САМОЗБЕРЕЖЕННЯ ЧИ ЗНЕОСОБЛЕННЯ
(НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ М. ЕТВУД «ОПОВІДЬ СЛУЖНИЦІ»)**

Ташченко Ганна Володимирівна,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша
факультету іноземних мов
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
g.v.tashchenko@karazin.ua
orcid.org/0000-0002-9008-4935

Мета. У статті розглядаються основні засоби конструювання образу жінки в оригіналі та перекладі антиутопії. Наше дослідження було спрямоване на встановлення впливу жорстокого режиму Гілеаду на еволюцію або скоріше деградацію особистості жінки як вагомий чинник відтворення образу героїні в перекладі. Вивченню підлягає руйнівний вплив, якого зазнають жінки в Гілеаді, як одна з характерних рис жанру антиутопії. Оскільки відносини між владою та індивідом є домінуючими в романі, їх послідовне відтворення є однією з основних вимог до цільового тексту.

Методи. Цілі дослідження досягаються шляхом порівняльного аналізу з метою відстеження засобів образності, що супроводжують кожен крок героїні від спротиву до покори. Складне сплетіння естетики постмодерну та феміністичних ідей вимагало застосування літературознавчого аналізу задля висвітлення стилістичних особливостей як оригіналу, так і перекладу, а також урахування лінгвістичного та екстралінгвістичного контексту основних елементів тексту, на основі яких будується образ головної героїні.

Результати. «Оповідь Служниці» займає особливе місце в антиутопічній літературі, оскільки роман зосереджується на гендерних питаннях. Його сюжет розгортається довкола долі жінки в тоталітарній системі. У творі змальовано суспільство, яке настільки боялося сильних жінок, здатних самостійно визначати свої соціальні та гендерні ролі, що відібрало в них будь-яке право вирішувати свою долю. Свідомість героя антиутопії, або антигероя, настільки ж хаотична і непослідовна, як і зовнішній світ, що зумовлює специфічне використання засобів образності, а також фрагментованого синтаксису роману, що звучить наче відгомін внутрішнього голосу Фредової. Оригіналу притаманний широкий спектр засобів виразності, таких як метафори, епітети, повтори, що слугують основою для певної гри слів тощо.

Висновки. Перекладач достатньо успішно відтворює суперечливий образ героїні. Переклад також близький до оригіналу з точки зору тропів та риторичних фігур, які використовуються, щоб передати поступові зміни в позиції, яку головна героїня займає по відношенню до панівної системи. Українська мова, у свою чергу, розкриває широкі можливості для відбиття синтаксичної специфіки вихідного тексту.

Ключові слова: антигерой, антиутопія, вихідний текст, засоби виразності, постмодернізм, цільовий текст.

**THE IMAGE OF A WOMAN IN THE TRANSLATION OF ANTI-UTOPIA:
SELF-PRESERVATION OR DEPERSONALIZATION
(BASED ON THE NOVEL BY M. ATWOOD "THE HANDMAID'S TALE")**

Tashchenko Ganna Volodymyrivna,
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor of Mykola Lucash Translation Studies Department
of the School of Foreign Languages
V. N. Karazin Kharkiv National University
g.v.tashchenko@karazin.ua
orcid.org/0000-0002-9008-4935

Purpose. The article deals with the main means employed to depict the image of a woman in the original and translation of a dystopian novel. Our research was aimed at establishing the impact of the cruel regime of Gilead on the evolution or rather degradation of the woman's personality as a crucial factor in recreating the antihero image in translation. The study explores the destructive impact women in the world of Gilead are subject to as one of the distinctive features of the dystopian genre. The dominating position of the relations between authority and individual requires their consistent representation in the target text.

Methods. The objective is achieved through comparative analysis which allows for tracing the imagery associated with each step on the character's way from resistance to submission. An intricate interplay of postmodern aesthetics and feminist ideas required a certain literary analysis employed to reveal the stylistic specifics of the original and translation as well as consideration of both linguistic and extralinguistic context against the background of which the image of the heroine is built.

Results. "The Handmaid's Tale" holds a special place in the dystopian literature as it revolves around gender issues. The plot of the dystopia by M. Atwood is unfolding around the fate of a woman in a totalitarian system of government. The novel describes a society which was so apprehensive of a strong woman able to choose her social role as well as to live her sexuality the way she wishes, that it stripped all the women of any possible right to shape their own destiny. The mind of a dystopian hero or antihero is as chaotic and inconsistent as the outer world which results in a specific imagery of the literary text as well as broken syntax which sounds like an echo of Offred's inner voice. The source text abounds in epithets and metaphors, repetitions serving as the basis for a certain play of words, etc.

Conclusions. The translator is rather successful in recreating the controversial image of the principal character. The translation quite closely follows the source text in terms of the tropes and rhetorical figures used to show gradual change in the stand the main character takes towards the governmental system. The Ukrainian language, in its turn, provides ample opportunities for reproduction of the broken syntax pertaining to the original.

Key words: antihero, dystopia, imagery, postmodernism, source text, target text.

1. Вступ

Переклад, як і літературна творчість, своїм корінням сягає найдавніших часів, і зміна літературних течій впливала на здійснення перекладацької діяльності не менше, аніж мовні чи соціальні норми. Характерні мовностилістичні риси та загальна естетика кожного літературного напрямку ставили нові вимоги до перекладача. Особливо складним завданням у будь-яку епоху був переклад творів, які описували реальність, відмінну від тієї, що оточувала автора. Від казок та фентезі, що змальовували вигадані світи, до наукової фантастики, утопій та антиутопій, присвячених варіантам реальностей, що потенційно могли б існувати за певного напрямку в розвитку суспільства, технологій тощо.

Досить складне і неоднозначне явище в літературі становить постмодернізм. Як кризове світовідчуття, він став відповіддю на події початку ХХ століття – революції, світові війни, індустріалізація та інші кризові явища. У творах постмодерністського напрямку втілено тривогу, що викликана розпадом відомого світу, відсутністю сенсу у всьому, що відбувалося у світі. Мистецтво доби постмодернізму сповнене розчаруванням, критикою надбань як минулого, так і сучасності, що знайшло вираження в появі жанру антиутопії, який повністю відповідає тогочасному світовідчуттю (Федух, 2015). Мета дослідження полягає у висвітленні специфіки відтворення в перекладі відносин «влада-особистість» як однієї з основних жанрових особливостей антиутопії, що безпосередньо впливає на змалювання образу жінки в системі, спрямованій на знищення її особистості. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення низки завдань, зокрема: розкрити відмінності у становленні постмодернізму в українській та західній традиції як одного

із чинників, що впливає на діяльність перекладача; встановити жанрові доміанти антиутопії, які повинен зберегти в цільовому тексті перекладач; простежити еволюцію образу головної героїні в межах конфлікту «влада-особистість» та засоби його побудови в англійській та українській мовах. *Новизна* розвідки полягає у встановленні зв'язку між особливостями антиутопії як жанру літератури, позначеного постмодерністським світовідчуттям, та засобами відтворення образу головної героїні в перекладі. *Матеріалом* для дослідження слугував роман М. Етвуд «Оповідь Служниці», який називають гімном фемінізму, оскільки сюжет розгортається навколо «жахів культури, яка настільки налякана нормальною сексуальністю, що почала регламентувати та контролювати народження дітей та створила ієрархію життя та смерті довкола цього» (Johnson, 1996: 39). Його вивчення становить інтерес, оскільки, на відміну від багатьох інших творів у жанрі антиутопії, «Оповідь Служниці» повністю побудована довкола гендерної проблематики. Зважаючи на те, що в Україні постмодернізм не набув такого широкого розвитку, як у західній традиції, як і феміністичний рух, що, вочевидь, слугував певним поштовхом до написання роману, видається актуальним розглянути, як в англо-українському перекладі реалізуються відносини між жінкою та державою, що взяла собі за мету повністю знищити її особистість.

2. Теоретичне підґрунтя

У літературі постмодернізму змішуються декілька літературних стилів та жанрів, відтак уже із цієї причини її твори складають достатньо складну перекладацьку проблему. Окрім того, розвиток постмодернізму в українській та світовій літературі відбувався за відмінними напрямками. «Новопосталі в нашій літературі твори, справді, нерідко нагадують

окремі острівці незалежної, ігрової свідомості, що з'являються в широкому морі утритвіаленого постімперського світу» (Поліщук, 2008: 299). На українському підґрунті постмодерний дискурс набуває досить специфічних форм, деякі твори навіть важко однозначно віднести до постмодерних з огляду на їх ідейну спрямованість та особливості стилістичного оформлення. Література постмодернізму в Україні стала скоріше реакцією на звільнення від кайданів соціалістичної системи, а отже, означала пошук себе у світі – те, від чого західні митці давно відмовилися через марність таких зусиль. Відтак в українській культурі постмодернізм не сягнув своєї пікової форми, принаймні в західному розумінні цього феномену, відтак не існує сталої традиції перекладу творів зазначеного напрямку. Як наслідок дотримання стилістичної норми під час перекладу не може вважатися належним критерієм для оцінки його якості. Рішення перекладача повинні ґрунтуватися на цілісному сприйнятті твору з урахуванням його жанрових ознак, як постійних, так і змінних, а також усвідомлення значення тих соціальних феноменів, що лягли в основу того чи іншого твору.

Жанр антиутопії нерозривно пов'язаний з утопією, що виникла через бажання людини втекти від реальності, що занадто гнітить, створити, нехай і лише в мистецтві, досконале суспільство. Антиутопія спрямована на розвінчування утопічних ідеалів, особливу увагу в ній було приділено «вирішенню філософських проблем свободи й насильства, людини й держави, звільнення від гнітючої тоталітарної свідомості» (Вотінова, 2018: 31). Її мета – показати, наскільки небезпечними можуть бути наслідки надмірного прагнення «вдосконалити» соціальну дійсність. Сюжет утопії розгортається навколо героя, для антиутопії більш характерним є антигерой. Ця особистість так само фрагментована, як і дійсність довкола неї, соціальні ролі, які вона вимушена виконувати, кардинально відрізняються від того, що сама людина вважає правильним чи природним. Намагання зберегти залишки своєї особистості, свободи, нехай і лише в думках, знаходить вираження в організації сюжету, в образах головних героїв, навіть у самій мові твору.

Основний конфлікт антиутопії полягає у протистоянні між людиною та панівною системою (Вотінова, 2018: 57–58). Так, у романі «Оповідь Служниці» досліджується «влада та те, як вона функціонує, формуючи

або деформуючи людину, що живе за такого режиму» (Bloom, 2001: 77). Влада Гілеаду намагається стерти будь-які прояви жіночої особистості, це – світ пригнічення, постійного нагляду та маніпуляцій. «Оповідь служниці» описує суспільство, де «жінки повністю позбавлені своїх прав і вимушені підтримувати існуючий порядок, дотримуючись суворо закріплених гендерних ролей та обмежень, а також нав'язаної ідеї про сексуальність» (Myrzayee, 2019: 116). Функцію кожної жінки у соціумі визначено заздалегідь, їй присвоєно відповідний колір, щоб було простіше стежити за тим, чи належно вона виконує свої обов'язки. Є одягнені у синє Дружини, чие призначення суто формальне, Дочки в білому, яким належить мовчати і коритися, Марти, які стежать за будинком та носять зелене, а також Служниці, червоний колір одягу яких символізує їх функцію дітонародження. Є також Тітки, що навчають Служниць смиренності, переконують у єдино можливому для них призначенні.

Як і в більшості антиутопій, розповідь ведеться від першої особи, від особи героя, який намагається протистояти існуючому порядку. Таку роль виконує одна зі Служниць, Фредова (*“Offred”*). Служниці в Гілеаді позбавлені імен, їх називають за іменем Командора, чоловіка, родині якого вони служать. Образ головної героїні сповнений протиріч. З одного боку, вона не дає собі забути, наскільки неправильним є все те, що відбувається навкруги. З іншого, всі її думки тим чи іншим чином вкладаються в наратив, продиктований Гілеадом, без жодних спроб розказати власну історію.

У 1985 р., коли було написано роман, феміністичний рух уже домігся значних змін у багатьох сферах життя, однак М. Етвуд як одна з його активісток чітко усвідомлювала, що гендерна нерівність занадто глибоко закорінена у людській свідомості. «Оповідь Служниці», відтак, була спрямована на те, щоб наочно продемонструвати, на що перетворюється суспільство, де жінок оцінюють виключно на основі їхньої біологічної природи. У Гілеаді жінку визначає лише її репродуктивна функція, її власне тіло стає в'язницею, на яку її прирєкло суспільство (Zarrinjoosee, 2017). До встановлення тотального контролю над життям жінки вона була в небезпеці, і небезпека ця чаїлася не тільки довкола неї. Її зовнішність, освіченість, свобода визначати свою гендерну належність, мати або не мати дітей – все це

у Гілеаді неприйнятне. Відтепер прерогатива визначати, хто може вважатися жінкою, належала владі, інші отримували статус не-жінок та опинялися в радіоактивних колоніях, безпека перетворилася на санкціоноване державою насилля.

3. Результати і дискусії

Фредова стала національним ресурсом, вже не залишилося місця для її особистості, значення мало лише те, що, як Служниця, вона мала змогу виносити дитину Командора. Неважливими стали не лише її бажання, тіло жінки тепер також мало лише одне призначення, тому догляд за ним був недоречний. Однак Фредова пам'ятає той час, коли вона могла приймати власні рішення щодо того, чого бажає. Ці спогади яскраво втілені в такому фрагменті:

I used to think of my body as an instrument of pleasure, or a means of transportation, or an implement for the accomplishment of my will. I could use it to run, push buttons of one sort or another, make things happen. There were limits, but my body was nevertheless lithe, single, solid, one with me (Atwood, *The Handmaid's Tale*).

Раніше я вважала своє тіло інструментом насолоди, чи засобом переміщення, чи знаряддям для втілення власної волі. Його можна було використовувати для бігу, для натискання певних кнопок, аби щось сталося. Були обмеження, але, попри те, моє тіло було гнучким, міцним, єдиним зі мною (Етвуд, *Оповідь Служниці*: 71).

Практично кожне слово, обране авторкою, підкреслює, що в минулому, яке зараз здається таким далеким, тіло жінки було засобом реалізації її власних бажань. Низка епітетів, які супроводжують її спогади про життя, коли влада над власним тілом належала тільки їй (*“lithe, single, solid, one with me”* – «гнучке, міцне, єдине зі мною»), вдало передані перекладачем завдяки наявності близьких еквівалентів в українській мові. Сутність метафори тіла як інструменту, створеного для руху, отримання задоволення, досягнення своїх цілей так само повністю реалізована в перекладі. Однак елемент повідомлення *“make things happen”* у цільовому тексті відтворено в дещо викривленому вигляді, оскільки в оригіналі його вживання підкорюється загальній інтенції автора – показати, що жінки були не пасивними спостерігачами свого життя, а самостійно визначали, що відбувається у світі довкола них. Проте в перекладі цю думку передано не в повному обсязі через те, що в українській мові фраза «аби щось ста-

лося», асоціюється з подіями, що не залежать від волі людини.

У теперішньому Гілеаді жінка позбавлена будь-якої влади, вона втратила обличчя як у прямому, так і у фігуральному розумінні. Без права мати власні речі, навіть називати себе на ім'я, Служниці мають носити вбрання, що повністю ховає не тільки їхні тіла, але й обличчя:

The white wings too are prescribed issue; they are to keep us from seeing, but also from being seen (Atwood, *The Handmaid's Tale*).

Білі крильця теж обов'язкові, вони заважають нам не лише бачити, а й бути побаченими (Етвуд, *Оповідь Служниці*: 14).

Якщо колись жінки прагнули дбати про себе, щоб залишатися привабливими, тепер сам сенс цього втрачено. Споглядати світ, взаємодіяти з іншими людьми, розвиватися – усе це не тільки непотрібно, а навіть заборонено. Жінка, тим більше Служниця, не повинна самостійно мислити, їй заборонено читати, заборонено практично будь-яке спілкування поза будинком Командора. Одяг Фредової тільки підкреслює послідовне «знеособлення», її тіло є інструментом, засобом порятунку держави від демографічної кризи. Завдяки наявності в англійській та українській мовах активного та пасивного станів вихідне та цільове повідомлення є досить близькими з точки зору відтворення стилістичної фігури повтору, що створює ефект гри слів: *“they are to keep us from seeing, but also from being seen”* – «вони заважають нам не лише бачити, а й бути побаченими».

Упродовж всього твору ми бачимо, як змінюються ставлення головної героїні до влади, яка для неї заборонена. Незважаючи на відсутність найменших спроб мислити поза межами панівного дискурсу, на початку історії вона прагне зберегти здоровий глузд, сподіваючись, що одного дня все зміниться, а до того вона мусить залишатися при своєму розумі. Однак навіть ті прояви влади, що їй доступні, поглиблюють владу системи над її свідомістю. Фредова отримує задоволення від того, що має вплив на охоронців, занадто юних, щоб їм дозволили торкатися жінок. Проте привабливість Фредової для цих чоловіків обмежується її статтю, їхні погляди не повертають їй обличчя, раніше вона вважала б це за сором:

Then I find I'm not ashamed after all. I enjoy the power; power of a dog bone, passive but there (Atwood, *The Handmaid's Tale*).

...я думаю, що зрештою мені не соромно. Я насолоджуюся владою: хай це пасивна влада собачої кістки, але вона є (Етвуд, Оповідь Служниці: 28).

Водночас принаймні на декілька секунд до Фредової повертається відчуття того, як це – почуватися живою, не тінню, що ховається за червоними шатами. Вона здатна лише промайнути перед ними, однак саме усвідомлення того, що принаймні цього їй заборонити не можуть, не дає Фредовій забути, що таке свобода. У перекладі повністю збережено авторську метафору “*power of a dog bone*” – «*влада собачої кістки*», оскільки в українській мові, як і в англійській, вона розкриває парадокс становища головної героїні, коли Фредова вимушена нагадувати собі, що вона все ще жінка, навіть якщо це означає уподібнитися до здобичі. Проте в перекладі дещо порушується ритміка оригіналу. Для вихідного тексту характерна певна фрагментованість, що реалізується за рахунок неповних речень, деякої зміни усталеного порядку слів тощо. У такий спосіб вихідне повідомлення звучить як луна, як уривчасті думки тієї, хто намагається із цих уламків зібрати власні думки, свідомість людини, а не лише «національного ресурсу». Українська мова дає більше можливостей для використання еліптичних конструкцій, однак у перекладі синтаксичні особливості оригіналу не відтворюються, за рахунок чого втрачається частина естетичного впливу вихідного тексту.

Увагу привертає те, як змінюються відносини між головною героїнею та владою впродовж роману. Сподівання на краще майбутнє переходить у певну форму пристосування, коли одного дня Командор запрошує її до себе. Однак то не був традиційний день так званої церемонії, коли Фредова мала виконати своє призначення. Жінка не розуміє, навіщо Командор її покликав, проте чітко усвідомлює, що це заборонено. Чого б він не бажав від неї, його прохання було поза межами, навіть більше – поза законом. Однак для Фредової в ньому було сховано шанс. Навіть якщо цей шанс не дасть їй можливості втекти, її життя могло стати принаймні стерпним.

But there must be something he wants, from me. To want is to have a weakness. It's this weakness, whatever it is, that entices me. It's like a small crack in a wall, before now impenetrable. If I press my eye to it, this weakness of his, I may be able to see my way clear (Atwood, *The Handmaid's Tale*).

Але він має чогось хотіти від мене. Хотіти – означає мати слабкість. Саме ця

слабкість, у чому б вона не була, спокушає мене. Це наче тріщина в стіні, яка до того була непробивною. Якщо прикласти до неї око, до цієї його слабкості, зможу побачити свій шлях (Етвуд, Оповідь Служниці: 123).

У наведеному прикладі авторка майстерно переплітає образи бажання та слабкості. Прийом повтору, до якого вона вдається, підкреслює, що в Гілеаді хотіти чогось не дозволялося, значення мали виключно потреби держави. Кожна людина, Дружина, Служниця, навіть Командор, були заручниками системи, яка приписувала їм відповідні ролі. Покликавши Фредову, Командор пішов на великий ризик, а вона, у свою чергу, побачила в цьому можливість, яку письменниця змальовує на основі порівняння зі стіною, що раніше здавалася «непробивною» (“*impenetrable*”). Метафора тріщини у стіні, що може вказати Фредовій її власний шлях, яскраво описує сподівання жінки, коли вона прямувала на зустріч із Командором. Перекладач досить близько передає як метафоричні образи, втілені в оригіналі, так і стилістичну фігуру повтору, що спрямована на те, щоб справити більш потужний вплив на читача.

Героїню вражає, що Командору вона потрібна, щоб пограти у скрабл, а згодом, коли вона вже збирається йти, він просить про один щирий поцілунок. Так, Фредова розуміє, що життя відібрали не тільки у Служниць, у Командорів, незважаючи на їхню вагу у суспільстві, свободи не набагато більше. Їм відмовлено в почуттях, оскільки Дружини виконують суто орнаментальну функцію, відмовлено їм і у простому задоволенні від спілкування або гри. Проте Фредовій прохання Командора дозволяє отримати деякі привілеї, такі як крем для рук або читання преси. Вона добре усвідомлює, що тепер має владу над Командором, а тому може отримати від нього принаймні такі дрібниці натомість.

Так, система поступово починає брати гору над бажанням вирватися. Фредова не чинить спротиву навіть після того, як зустрічає іншу Служницю, яка розповідає про мережу опору. Здавалося б, навіть у цьому світі страху вона знайшла кохання, водія Ніка, який працює в тому самому будинку, можливо, вона носить його дитину. Однак коли Фредова дізнається про загибель Служниці, що намагалася протистояти наявному стану речей, вона зізнається собі, що здатна віддати все, щоб лише вижити, здатна навіть зректися всього, що стало їй дорогим.

Dear God, I think, I will do anything you like. Now that you've let me off, I'll obliterate myself, if that's what you really want; I'll empty myself, truly, become a chalice. I'll give up Nick, I'll forget about the others, I'll stop complaining. I'll accept my lot. I'll sacrifice. I'll repent. I'll abdicate. I'll renounce (Atwood, *The Handmaid's Tale*).

Господи, думаю, я зроблю все, що ти захочеш. Тепер, коли ти відпустив мене, я забуду про себе, якщо ти справді хочеш цього; я справді стану порожньою, стану кубком. Я відмовлюся від Ніка, забуду про інших, припиню скаржитися. Скорюся долі. Жертвуватиму. Покаюся. Зречуся. Відмовлюся (Етвуд, Оповідь Служниці: 280).

Структура повідомлення із притаманними їй уривчастими фразами та численними повторами певним чином нагадує думки самої Фредової, які гарячково промайнули у її свідомості, коли жінка дізналася про долю тієї, що намагалася пручатися. Фактично в цей момент Фредова перетворюється на ще один гвинтик системи, усвідомлюючи, що прийме будь-яку долю, якщо тільки це дасть їй можливість вижити. Раніше жінка приховувала своє ім'я, свої спогади як найцінніший скарб, щоб не втратити ясність, надію, тепер вона ладна зречтись всього, навіть себе самої. Метафора порожнечі повністю передана в перекладі "*I'll empty myself, truly, become a chalice*" – «Я справді стану порожньою, стану кубком». Однак у цільовому тексті не відтворюється прийом повтору ("*I'll*"), проте такий вибір перекладача може бути обумовлений тим, що для української мови повтор підмета не є характерним, водночас у такий спосіб цільовий текст зберігає ефект фрагментованості, що є однією з основних рис творів постмодернізму.

4. Висновки

У своєму романі М. Етвуд змальовує жахливий світ, де жінка втратила будь-які права, що, як здавалося, дані людині самою природою. Образність художнього твору та специфіка його фрагментованого синтаксису відображають, як система поглинає індивіда: від спроб чинити спротив до повної покірності. Оскільки послідовне руйнування особистості під впливом режиму є однією з основних жанротворчих характеристик антиутопії, завдання перекладача полягає у збереженні повнокровного образу головної героїні з усіма його суперечностями та майстерному відтворенні тих змін, яких поступово зазнає її свідомість. У порівнянні з англійською українська мова

дає навіть більше можливостей для передачі переривчастої структури оригіналу, відтак перекладач достатньо успішно відображає внутрішній стан головної героїні, суголосний синтаксису вихідного тексту. Переклад відбиває і багату метафоричність оригіналу, що супроводжує кожен етап того, як дискурс, який держава вибудовує довкола місця жінки в суспільстві, пригнічує її особистість. Перспективу подальших досліджень вбачаємо у вивченні ширшої бази матеріалу, яка дозволила б дослідити засоби реалізації жіночих образів у перекладі залежно від того, яку роль виділено для жінки та наскільки релевантними є гендерні питання у світі антиутопії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вотінова Д.О. Жанрово-стилістичні та культурологічні особливості перекладу романів-антиутопій : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Харків, 2018. 251с.
2. Етвуд М. Оповідь Служниці. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного дозвілля», 2019. 272 с.
3. Поліщук Я. Література як геокультурний проект. Київ : Академвидав, 2008. 302 с.
4. Федух І.С. Жанр антиутопії у постмодерністичному дискурсі. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. № 9. 2015. С. 180–183.
5. Atwood M. *The Handmaid's Tale*. URL: <http://fanlib.ru/BookInfo.aspx?Id=47930c38-e604-4a0d-bed1-ce9edaa24711> (дата звернення: 20.03.2020).
6. Bloom H. *Margaret Atwood's the Handmaid's Tale*. Philadelphia : Chelsea House, 2001. 188 p.
7. Johnson B. Language, power and Responsibility in *The Handmaid's Tale: Toward a Distance of Literary Gossip*. *Canadian Literature. Community Values*, 1996. V. 148. P. 39–55.
8. Myrzayee M. Female Identity in the *Handmaid's Tale* by Margaret Atwood. *World Scientific News*, 2019. № 123. P. 114–123.
9. Zarrinjooee B. Women's Oppressed and Disfigured Life in Margaret Atwood's *The Handmaid's Tale*. *Advances in Language and Literary Studies*, 2017. Vol. 8. No. 1. P. 66–71.

REFERENCES:

1. Atwood, M. (2019). *Opovid Sluzhnyci [The Handmaid's Tale]*. Kharkiv: Knyzhkovyj klub "Klub Simejnogo dozvillya" Publ.
2. Atwood, M. *The Handmaid's Tale*. URL: <http://fanlib.ru/BookInfo.aspx?Id=47930c38-e604-4a0d-bed1-ce9edaa24711>
3. Bloom, H. (2001). *Margaret Atwood's the Handmaid's Tale*. Philadelphia: Chelsea House.
4. Fedukh, I. S. (2015). Zhanr antyutopiyi u postmodernistychnomu dyskursi [The genre of dystopia in the postmodern discourse]. *Aktualni problemy filologiyi ta perekladoznnavstva*. – Relevant Issues of Philology and Translation Studies. № 9. P. 180–183. (in Ukrainian)
5. Johnson, B. (1996). Language, power and Responsibility in *The Handmaid's Tale: Toward a Distance of Literary Gossip*. *Canadian Literature. Community Values*. V. 148. 39–55.

6. Myrzayee, M. (2019). Female Identity in the Handmaid's Tale by Margaret Atwood. *World Scientific News*. № 123. 114–123.
7. Polishchuk, Ya. (2008). *Literatura yak geokulturnyj proekt [Literature as a geocultural project]*. Kyiv: Akademydav Publ.
8. Votnova, D. O. (2018). Zhanrovo-stylistychni ta kulturologichni osoblyvosti perekladu romaniv-antyutopij. Diss. kand. filol. nauk [Genre-related, stylistic and cultural specifics of translating dystopian novels. PhD thesis]. Kharkiv. 251 p. (in Ukrainian)
9. Zarrinjooee, B. (2017). Women's Oppressed and Disfigured Life in Margaret Atwood's The Handmaid's Tale. *Advances in Language and Literary Studies*. Vol. 8. No. 1. 66–71.

Стаття надійшла до редакції 05.03.2020
The article was received March 5, 2020